

De laatste toets voordat de student verloskundige wordt

VAR voert voor de tweede keer het Startbekwaam Assessment uit

Nic van Son en Leonie Welling

Aan het eind van de vierjarige hbo-studie verloskunde wacht de afstuderende studenten van de VAR het 'Startbekwaam Assessment'. Hierin laten zij zien dat ze na vier jaar leren op school en in de praktijk klaar zijn voor het echte werk en geheel zelfstandig als verloskundige kunnen functioneren. In het afgelopen studiejaar voerde de VAR het assessment voor de tweede keer uit.

Beste praktijkvoorbeelden

Linda Aten coördineert alles rondom het Startbekwaam Assessment: van het regelen van lokalen tot het tijdig werven van assessoren en het inroosteren van de assessments. Zij legt uit wat het assessment inhoudt: "In feite betekent het dat de student laat zien dat zij haar vak beheerst en klaar is om zelfstandig aan het werk te gaan. De VAR heeft elf verloskundige competenties op eindniveau beschreven en de student moet laten zien dat ze die alle elf beheerst. Vier van de competenties worden gemeten aan de hand van de afstudeeropdracht, de andere zeven komen aan de orde in het Startbekwaam Assessment." In dit assessment wordt een portfolio beoordeeld waarin de student haar zeven beste praktijkvoorbeelden verzameld heeft. Zo laat de student zien dat zij bijvoorbeeld het diagnosticeren of het geven van voorlichting goed beheerst.

Dagdeel per student

Aten beschrijft hoe de dag van het assessment er in grote lijnen uitziet: "Studenten die het gevoel hebben er klaar voor te zijn, hebben zichzelf aangemeld voor het assessment. De beoordeling wordt uitgevoerd door een duo assessoren, een interne – een docent/verloskundige van de opleiding – en een externe – een verloskundige die zelf praktijkbegeleider is. Per student besteden zij een dagdeel aan de beoordeling. De assessoren hebben anderhalf uur de tijd om het portfolio door te nemen waarna een gesprek van maximaal een half uur met de

In de rubriek 'Onderwijs' schrijven de drie opleidingen verloskunde – AVAG (Amsterdam-Groningen), VAR (Rotterdam) en AVM (Maastricht) – om en om over verschillende aspecten van het opleiden van nieuwe verloskundigen. Aan de orde komen onder meer onderwijsvernieuwingen, leren in de praktijk, de combinatie werken/onderzoeken, de visie en ervaringen van studenten verloskunde en de voorbereiding op het werken in een dynamisch en veranderend werkveld.

In dit artikel: alles over het Startbekwaam Assessment, de laatste beoordeling of de aankomend verloskundige klaar is voor haar taak als autonoom en zelfstandig werkende professional.

Links: Linda en rechts: Willemijn

Nic van Son is freelance tekstschrijver, Leonie Welling is docent aan de Verloskunde Academie Rotterdam

student zelf plaats heeft. Daarna gaan ze in conclaaf en komen tot een eindresultaat, uitgedrukt in een cijfer.”

Heel spannend

Corrie Lodewikus heeft het afgelopen studiejaar voor de tweede keer meegedaan als externe werkveldassessor. “De VAR is vijf jaar geleden begonnen met deze assessments, waarbij verloskundigen uit het veld een belangrijke rol hebben. Het begon met assessments in jaar 1 en we zijn als het ware meegegroeid met die lichter studentent. Ik heb drie keer een jaarassessment gedaan, en nu dus voor de tweede keer het afsluitende assessment. Ik vind het erg leuk om assessments te doen, om op deze manier betrokken te zijn bij de opleiding van nieuwe verloskundigen.” Het Startbekwaam Assessment is wel bijzonder, vindt Lodewikus. “Er hangt voor de student veel vanaf natuurlijk. Ze vinden het ook heel spannend. De kwaliteit van hun portfolio inschatten vinden ze soms moeilijk. De praktijkvoorbeelden komen uit stades waarin ze begeleid zijn en feedback hebben gekregen. Maar ze moeten nu wel alles goed onderbouwen, hun visie op het vak laten zien. Niet iedereen doet dat even goed.”

Goed voorbereid

Voor de student is dit laatste assessment uiterst belangrijk. Daarom worden de assessoren ook heel goed voorbereid op hun taak. Docent Willemijn Eekhof neemt die voorbereiding voor haar rekening. “De dag voordat het Startbekwaam Assessment begint, komen alle assessoren bij elkaar in wat wij een calibratiebijeenkomst noemen: alle assessoren moeten ‘geijkt’ worden, zodat ze zoveel mogelijk dezelfde dingen doen. We nemen de beoordelingscriteria en de gespreksprocedures door. Wanneer wij het portfolio als goed bestempelen, mag de student met het gesprek beginnen, bij twijfel beginnen de assessoren met het gesprek en proberen zoveel mogelijk door te vragen. En dan is er het gesprek bij een onvoldoende portfolio: dat houdt feedback van onze kant in, maar je moet de student ook emotioneel kunnen opvangen, de teleurstelling kanaliseren.” Een belangrijk onderdeel van de calibratiebijeenkomst is de oefenfase. Eekhof: “Als duo neem je dan een portfolio door – niet een dat je later zelf beoordeelt – en bespreek je je eerste indrukken. We koppelen die terug naar de groep, stellen vragen en bespreken dingen waar nog onduidelijkheid over is. Zo komen we goed voorbereid aan de start van het assessment dat voor de studenten echt belangrijk is.”

Maximale eruit halen

Lodewikus illustreert hoe de gesprekken met de student kunnen verlopen: “Vorig jaar was de eerste student overduidelijk goed. Zij had een versneld traject gedaan en een prima portfolio verzameld. Wij hebben als assessoren gewoon een heel prettig en ontspannen gesprek gevoerd, meer met een collega dan een student. Er zijn ook andere gesprekken, bijvoorbeeld met studenten die redelijk aantonen wat ze in huis hebben, maar waar wij nog wel vraagtekens bij hebben. Na lezing van het portfolio schatten wij in dat het voldoende is, maar wordt het een zesje, een zeven, een acht? Of misschien toch nog een onvoldoende? Dan gaan we de student echt bevragen, we proberen het maximale eruit te halen. Dat zijn spannende gesprekken voor een student hoor! En dan zijn er de portfolio's die wij direct als onvoldoende kwalificeren. Wij melden dat meteen bij aanvang van het gesprek. Dat is best lastig, maar je moet direct duidelijkheid geven. Het gesprek gaat dan meer van ons uit, wij motiveren ons oordeel en vangen de student op. Want soms komt zo'n beoordeling als een totale verrassing. Maar vaak zien studenten het ook wel in; soms direct, soms komt het besef pas later.”

Goed geëvalueerd

Het Startbekwaam Assessment is een belangrijk toetsmoment in de opleiding tot verloskundige. Hij wordt dan ook goed geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Eekhof: “Wij hebben een pool van 40 werkveldassessoren die meekijken naar de relevantie van de toetsvorm. Ook zetten we vragenlijsten uit ter evaluatie. Uit de evaluatie van het eerste Startbekwaam Assessment bleek dat de werkveldassessoren vonden dat de laatste stage-evaluatie een verplicht onderdeel van het portfolio zou moeten zijn. Dat hebben we dit jaar meteen geïmplementeerd.”

Leuk en leerzaam

Lodewikus stelt zich graag nog een paar jaar beschikbaar voor de assessments. “Het is leuk en leerzaam, je moet je steeds weer verdiepen in alle assessments. Ieder jaar is er een andere situatie, spreek je met andere studenten, het gaat niet gauw vervelen. En als begeleider van stagiaires leer ik ook hoe ik ze nog beter kan begeleiden en beter kan voorbereiden op dat laatste assessment. Zo werkt mijn bijdrage twee kanten uit.” ■